

Begrotingstoezicht in 2017

De provincie Groningen heeft bij brief van 31 maart 2016 ons informatie gestuurd over de door GS te hanteren criteria met betrekking tot het financieel toezicht, de Begrotingscirculaire 2017-2020.

De brief begint met de criteria voor repressief toezicht in 2017.

Naar de huidige inzichten voldoen wij aan de voorwaarden voor repressief toezicht.

Daarna gaat de brief achtereenvolgens in op de volgende onderwerpen:

Financieel toezicht en gemeentelijke herindeling

De provincie wijst hier op een strenger toezichtsregime vanaf de dag dat een gemeente blijkens een herindelingsontwerp, een herindelingsadvies of een voorstel van wet in aanmerking komt om te worden opgeheven. Gedeputeerde Staten van Groningen zullen dan besluiten aanwijzen die, ondanks een eerder besluit tot repressief toezicht, wel goedkeuring behoeven. Dit is gebaseerd op bijzonder financieel toezicht op grond van de Wet algemene regels herindeling (wet Arhi). Het gaat dan om besluiten die kunnen leiden tot nieuwe uitgaven, verhoging van bestaande uitgaven of verlaging van bestaande inkomsten of vermindering van vermogen.

Algemene uitkering

In de begroting 2017 hebben wij ons gebaseerd op de mei-circulaire. In deze aanbiedingsbrief hebben wij de september-circulaire financieel vertaald. De gevolgen van deze circulaire voor onze uitkering uit het gemeentefonds hebben wij in deze aanbiedingsbrief toegelicht.

Raming loon- en prijscompensaties

De lijn die de provincie voorschrijft wordt gevolgd.

Bezuinigingsmaatregelen

Wij volgen onze bezuinigingstaakstellingen met onze bezuinigingsmonitor. Met uitzondering van de algemene bezuinigingstaakstelling op het gebied van de inkoop samenwerking en de concrete invulling van de bezuinigingen op het terrein van de sport zijn de overige bezuinigingen op het betreffende onderdeel ingeboekt. In de bestuursrapportages wordt via de bezuinigingsmonitor hier specifiek over gerapporteerd. De algemene bezuinigingsstelpost inkoop samenwerking bedraagt in 2017 nog € 49.000. Een raadsvoorstel voor een concrete invulling van de bezuinigingstaakstelling op het terrein van de sport is in voorbereiding. Wij verwachten dat deze stelpost in 2017 voor in elk geval een heel groot deel kan worden ingeboekt.

Bezuinigingstaakstellingen verbonden partijen

Dit is niet aan de orde.

Onderuitputting kapitaallasten

Het verschil tussen de volledige kapitaallasten en de geraamde kapitaallasten wordt aangemerkt als onderuitputting kapitaallasten. Dit komt bij ons, op ramingsniveau, niet voor. Wel ontstaan verschillen tussen begroting en de werkelijkheid doordat vaak enige vertraging in de uitvoering ontstaat. Eerst wordt er namelijk een krediet aangevraagd en pas daarna begint de (voorbereiding voor de) uitvoering. Op ramingsbasis zijn de volledige kapitaallasten opgenomen; vaak wordt bij de 1^e bestuursrapportage (op basis van de rekeningcijfers van het vorige jaar) deze raming aangepast.

Dekkingsreserves

De provincie vraagt er aandacht voor dat er geen dekking in de begroting plaats vindt ten koste van reserves, waarbij de omvang van die reserve(s) onvoldoende is voor de dekking van de lasten gedurende de gehele afschrijvingstermijn. In de kadernota 2016 hebben wij besloten om voor een aantal grote projecten het systeem van dekkingsreserves in te voeren. De afschrijvingslasten van deze investeringen worden jaarlijks voor een deel gedekt door de vrijval van een deel van de dekkingsreserves. We hebben dit afgesproken voor de projecten: Brede school Winsum (niet onderwijsdeel), Winsum-West, Romp-akkoord en Infrastructuur Winsum-Oost.

Rente (grondexploitaties)

Op grond van de notitie "Rente" van de Commissie BBV zijn er nieuwe voorschriften gekomen voor het gebruik van rentepercentages in de begroting. In eerdere jaren werd vaak gerekend met een rekenrente van 3-4%; in Winsum 4%. Het hanteren van een rekenrente is slechts een manier om rentelasten via de staat van geactiveerde kapitaaluitgaven te verdelen over de deelprogramma's. Let wel, het gaat om rentelasten en dus niet om rentekosten. Uiteindelijk worden de rentekosten vergeleken met de rentelasten. Met een verdeling van rentelasten kan de begrotingspositie worden beïnvloed. Immers door bijv. een rentelast van 6% mee te nemen in de grondexploitaties worden extra rentelasten verschoven naar de grondexploitaties en wordt de gemeentelijke exploitatie daarmee gunstig beïnvloed (hoger voordelig verschil tussen werkelijke rente en de rekenrente). Het verlagen van de rekenrente heeft in principe geen gevolgen voor de begroting. Het heeft alleen wel gevolgen als de rentecomponent onderdeel uit maakt van lasten die in relatie staan tot opbrengsten dan wel worden geëgaliseerd met een reserve. Dat is in onze begroting op een aantal terreinen het geval (grondexploitatie, onderwijshuisvesting, en de riool- en afvalstoffenheffing). In onze begroting 2017 wordt gerekend met een rekenrente van 0,75%. In onze grondexploitaties wordt gerekend met een rentepercentage van 0,55%.

Grondexploitaties

De enige actieve grondexploitatie (Winsum-Oost) heeft een verwacht positief resultaat. De uitkomst van dit resultaat wordt voor een groot deel bepaald door het gebruik van parameters. Er wordt namelijk vaak over een behoorlijk aantal jaren een zogenaamde netto contante waarde berekend. Hiermee wordt de fasering van kosten en verkoopopbrengsten, toegerekende rente, kostenindex en opbrengstenindex bedoeld. Onderstaand de door ons gehanteerde parameters:

Parameters grondexploitaties

Grondexploitatie	Looptijd tot	Inflatie- % Kosten	Inflatie-% Opbrengsten	Rente negatief saldo	Rente positief saldo	Verwacht saldo
Winsum-Oost (fase 1)	31-12-2025	0,0%	0,0%	0,55%	0,55%	€ 120.000

Schuldpositie

De aandacht voor de schuldpositie van de gemeenten neemt de laatste tijd toe. Een hoge schuldpositie brengt risico's mee. De flexibiliteit van de begroting wordt beperkt en een rentestijging kan de budgettaire positie van gemeenten beïnvloeden. De provincie vraagt er hiervoor om deze risico's in beeld te brengen. In de paragraaf Financiering zijn wij hierop ingegaan.

Structureel en reëel begrotingsevenwicht

Met het begrip "structureel evenwicht" wordt nadrukkelijker bedoeld dat in de begroting structurele lasten gedekt dienen te worden door structurele baten; de incidentele lasten mogen worden gedekt door incidentele baten. Het "reëel evenwicht" houdt in dat onderzoek wordt gedaan naar de realiteit van de ramingen. Daarbij dienen de begrotingen/meerjarenramingen uiteraard volledig te zijn.

Bepaling structurele begrotingssaldi

	2017	2018	2019	2020
LASTEN				
bruto lasten (cf overzicht art. 17 BBV)	34.957.455	34.443.519	34.572.706	34.699.536
incidentele lasten	-473.000	-145.000	0	0
incidentele toevoegingen reserves	0	0	-96.927	-290.194
structurele lasten (a)	34.484.455	34.298.519	34.475.779	34.409.342
BATEN				
bruto baten (cf overzicht art. 17 BBV)	34.957.455	34.443.519	34.572.706	34.699.536
incidentele baten	-67.000	0	0	0
incidentele onttrekkingen reserves	-575.711	-146.422	0	0
structurele baten (b)	34.314.744	34.297.097	34.572.706	34.699.536
structurele saldi (c = a-b)	169.711	1.422	-96.927	-290.194

De bovengenoemde opstelling is gebaseerd op de primaire begroting 2017, zonder rekening te houden met de gevolgen in deze aanbestedingsbrief. Zouden we hiermee wel rekening houden, dan zouden de uitkomsten positiever zijn.

Op grond van de ramingen in deze begroting 2017 is, in onze ogen, sprake van zowel structureel als reëel begrotingsevenwicht. Onze structurele lasten zijn in de jaren 2017 en 2018 weliswaar hoger dan onze structurele baten, maar in de jaren 2019 en volgende zijn onze structurele baten hoger dan de structurele lasten.